

2. kulatý stůl na téma: **System prevence, sledování a léčby dekubitů v ČR**

U příležitosti celosvětového dne „Stop dekubitům“, jak ho na 20. 11. 2014 vyhlásil Evropský poradní panel pro dekubity (EPUAP) se konal pod záštitou hlavní sestry Ministerstva zdravotnictví České republiky již 2. kulatý stůl k problematice prevence, sledování a léčby dekubitů v ČR.

Dne 19. 11. 2014 se pod záštitou Hlavní sestry ČR Alena Šmídové uskutečnil již druhý kulatý stůl na téma „System prevence, sledování a léčby dekubitů v ČR“. Této akce se zúčastnili zástupci poskytovatelů zdravotních i sociálních služeb, domácí péče, vzdělavatelů, ministerstva, ČAS, ÚZIS, spolupracujících firem, odborů, hygieniků a další.

V úvodu Hlavní sestra ČR zdůraznila význam prevence a léčby dekubitů, **práva pacientů na život bez dekubitů** a faktu, že více aktivit v této oblasti přinese více prospěchu pro pacienty. Shrnula již uskutečněné a navržené aktivity Ministerstva zdravotnictví v této oblasti. Informovala účastníky, že se připravuje česká publikace **poslední verze Pokynů Evropského poradního panelu pro prevenci a léčbu dekubitů**. Pokyny jsou založené na vědecky podložených informacích, a tudíž představují nejlepší současné preventivní a léčebné postupy v této oblasti. Dále je připravován **veřejný portál na webu NCO NZO**, který bude sdružovat veškeré informace o dekubitech, a bude garantován odborníky z České společnosti pro léčbu ran. Určen je zdravotníkům, ale i široké laické veřejnosti. Problematika **prevence vzniku dekubitů u hospitalizovaných pacientů** byla též navržena do **rezortních bezpečnostních cílů** Ministerstva zdravotnictví.

Důležitým bodem programu byl návrh **celonárodního systému evidence a hodnocení nežádoucích událostí, včetně problematiky rizika a výskytu dekubitů hlášených od poskytovatelů zdravotních služeb**. Představení projektu se ujal zástupce ÚZIS RNDr. J. Mužík, Ph.D. a doc. PhDr. A. Pokorná, Ph.D. z MU v Brně. V diskuzi účastníci požadovali jednoduchý a uživatelsky přívětivý systém, který nebude příliš zatěžovat zdravotníky. Návrh evidence a sledování dekubitů využívá možnosti zaškrtačování. Sloužit má k získání objektivních dat o počtu, prevenci, léčbě dekubitů a též bude možné objektivizovat počty personálu a vybavení potřebných pro prevenci a léčbu na konkrétních odděleních a bude sloužit k tzv. „učení se z chyb“. Při přípravě jsou respektovány připomínky zdravotníků k fungování systému, aby se zajistila co největší spolupráce. ÚZIS počítá s využitím terénních metodiků, kteří by zdravotníky instruovali, jak data správně sbírat a hlásit.

V další diskusi Mgr. Nina Müllerová z FN Plzeň a zástupce ČAS poděkovala za aktivity v oblasti péče o dekubity a požadovala úpravu legislativy k možnosti **navýšení kompetencí sestrám specialistkám pro léčbu ran**, aby mohly v rámci zdravotnického týmu předepisovat krycí materiály a pomůcky pro ošetřování ran. Dále hovořila o nutnosti **navýšení úhrad od pojišťoven nejen na ošetřování ran, ale i na prevenci dekubitů a edukaci pacientů**.

RNDr. J. Zelenková z Hygienické stanice HMP připomněla věnovat dostatečnou pozornost **hygieně rukou a dekontaminaci pomůcek**. Zazněl návrh **uskutečňovat každoročně tiskovou konferenci na téma dekubitů**, kterou by se odborné i laické veřejnosti připomínal význam prevence a léčby dekubitů v celém systému poskytování bezpečné a kvalitní péče o pacienta. Dále bylo navrženo, aby se provedla analytická **studie na několika spolupracujících pracovištích, která by vyčíslila přímé i nepřímé náklady na ošetřování dekubitů různých stupňů**. Tyto objektivní argumenty by mohly motivovat plátce k podpoře prevence dekubitů. Kolegyně z domácí péče popsaly problémy s předepisováním výkonů, krycích materiálů a doplňků stravy ze strany indikujících lékařů. V této souvislosti se jeví jako vhodné uvažovat o možnosti **předepisování výživových doplňků i nutričními terapeuti**, neboť výživa je jedním z důležitých faktorů při vzniku i léčbě dekubitů. Často prvním kontaktem pro člověka s dekubitem je farmaceutický asistent v lékárně, a proto budeme navrhnout začlenit do vzdělávání farmaceutických asistentů i informace k prevenci a léčbě dekubitů.

Na závěr Hlavní sestra ČR

- vyzvala poskytovatele zdravotních služeb a vzdělavatele, aby šířili informace a organizovali **osvětové a vzdělávací aktivity ke dni Stop dekubitům** a zaslali jí o těchto aktivitách krátkou zprávu. Tyto informace o aktivitách v ČR budou zveřejňovány a předány EPUAP,
- podpořila **nutnost kvalifikačního i celoživotního vzdělávání** sester, asistentů, ošetřovatelů, sanitářů, ale i pečovatelů na téma dekubitů dle pokynů EPUAP,
- informovala, že je připravován **webový portál k problematice dekubitů** na NCO NZO,
- slíbila, že se bude zabývat návrhy z diskuze, včetně **navýšení kompetencí sester**,
- uvedla, že v aktivitách týkajících se prevence, sledování a léčby dekubitů hodlá **pokračovat každoročně**,
- sdělila, že požádá o spolupráci Státní zdravotní ústav k vydání informačních **letáků o riziku dekubitů pro laickou veřejnost**,
- v rámci projektu Zdraví 2020 **podpoří vzdělávání sester, dalších zdravotníků a vyučujících** zdravotnických oborů v problematice dekubitů,
- poděkovala účastníkům za spolupráci, živou diskuzi a zájem o toto důležité téma.

K celosvětovému dni „Stop dekubitům“ se uspořádala dne 18. 11. 2014 **tiskové konference**. Pozvaní odborníci zde tisku prezentovali návrhy inovací v evidenci dekubitů, v jejich celonárodním sledování a ve využití těchto dat pro zpětnou vazbu pro zdravotnická zařízení. Tváří kampaně se stal herec **Jan Potměšil**, který zúčastněným v osobním sdělení demonstroval, jak důležité je pro pacienta „nemít dekubitus“.